

WYROK ZAOCZNY

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 września 2023 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Pile

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Marcin Garcia Fernandez

po rozpoznaniu w dniu 8 września 2023 r. w Pile

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Banku (...) SA z siedzibą w W.

przeciwko M. Ś.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego M. Ś. na rzecz powoda (...) Banku (...) SA z siedzibą w Warszawie **34.043,18** (trzydzieści cztery tysiące czterdzieści trzy i 18/100) **zł** z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie od kwoty 11.256,39 zł od dnia 4 lipca 2023 r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. koszty procesu rozdziela stosunkowo i z tego tytułu zasądza od pozwanego na rzecz powoda 542,20 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku do dnia zapłaty;

IV. wyrokowi w części zasądzającej nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

punktu II wyroku zaocznego

Powód (...) Bank (...) SA z siedzibą w W. w pozwie z 28 kwietnia 2023 r. wniósł o zasądzenie od pozwanego M. Ś. na swoją rzecz 161.407,44 zł, z czego 135.098,16 zł z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie od 29 kwietnia 2023 r. do dnia zapłaty, a nadto kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu podał, że 25 września 2020 r. zawarł z pozwanym umowę kredytu. Przewidywała ona, że w razie niespłacenia przez kredytobiorcę całości lub części raty od kwoty zadłużenia będą mu przysługiwały odsetki maksymalne za opóźnienie. Wobec zaprzestania przez pozwanego terminowego regulowania należności, poinformował go o zadłużeniu oraz o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia a także o konieczności spłaty rat pod rygorem wypowiedzenia umowy. W związku z brakiem spłaty zadłużenia, wypowiedział pozwanemu umowę pismem z 19 września 2022 r., co spowodowało, że całe zadłużenie stało się wymagalne. Przed wytoczeniem powództwa wezwał pozwanego do zapłaty pismem z 17 listopada 2022 r. W dniu 12 stycznia 2023 r. wniósł przeciwko pozwanemu pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Postanowieniem z 31 marca 2023 r. referendarz sądowy umorzył postępowanie z uwagi na wniesienie sprzeciwu. Pozew składa w ciągu trzech miesięcy od wydania tego postanowienia.

Pozwany, mimo doręczenia mu odpis pozwu z wymaganymi pouczeniami oraz z zobowiązaniem do złożenia odpowiedzi na pozew (k. 32-34), nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód (...) Bank (...) SA w W. (dalej Bank) 25 września 2020 r. zawarł z pozwanym M. Ś. umowę pożyczki nr (...). Pożyczka została udzielona na spłatę kilku zobowiązań kredytowych i pokrycie kosztów pożyczki. Na mocy umowy: powód udzielił pozwanemu pożyczki w kwocie 148.631,26 zł na 120 miesięcy (§ 1 ust. 1), oprocentowanej według zmiennej stopy procentowej, która w dniu jej zawarcia wynosiła 7,20 % rocznie (§ 5 ust. 1); powód zastrzegł sobie prawo do zmiany oprocentowania pożyczki w razie spełnienia się ściśle określonych warunków (§ 5 ust. 2 - 9); pożyczka miała być spłacona wraz z odsetkami w 120 równych ratach kapitałowo-odsetkowych, płatnych od 22 listopada 2020 r. do 22 dnia każdego kolejnego miesiąca (§ 6 ust. 1 i 2); kwoty niespłaconych w terminie rat miały stawać się zadłużeniem przeterminowanym i wymagalnym, od którego Bankowi należą się odsetki według zmiennej stopy procentowej dla zadłużenia przeterminowanego, równej aktualnej wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie (§ 8 ust. 1, 2 i 3). W umowie przewidziano dla powoda prawo do jej wypowiedzenia w przypadku niedotrzymania przez pozwanego warunków określonych w umowie; zastrzeżono, że termin wypowiedzenia umowy wynosi 30 dni i jest liczony od dnia następnego po dniu odebrania przez pożyczkobiorcę przesyłki poleconej zawierającej wypowiedzenie, nadanej za zwrotnym potwierdzeniem odbioru (§ 11 ust. 1 - 3) (por. k. 7-9).

Ponieważ pozwany nie wywiązywał się z umowy, powód skierował do niego pismo z 27 lipca 2022 r., w którym wezwał go do zapłaty zaległości w wysokości 6.173,22 zł w terminie 14 dni. W piśmie wskazał też, że powód może złożyć wniosek o restrukturyzację zadłużenia w terminie 14 dni roboczych. Pozwany nie spłacił długu, dlatego pismem z 19 września 2022 r. powód złożył mu oświadczenie o wypowiedzeniu umowy. Pismo to zostało pozwanemu doręczone 10 października 2022 r. (por. k. 12-14).

Pozwem w elektronicznym postępowaniu upominawczym wniesionym 12 stycznia 2023 r. powód domagał się zasądzenia na jego rzecz 151.704,43 zł z czego 135.098,16 zł z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie od 12 stycznia 2023 r. do dnia zapłaty. Nakazem zapłaty z 7 lutego 2023 r. referendarz sądowy uwzględnił powództwo. Pozwany w terminie wniósł sprzeciw, w związku z czym postanowieniem z 31 marca 2023 r. elektroniczne postępowanie upominawcze zostało umorzono (por. k. 17-26).

Na dzień 3 lipca 2023 r. - przy założeniu braku wypowiedzenia umowy pożyczki - zadłużenie pozwanego wynosiło 34.042,18 zł, z czego 11.256,39 zł stanowił zaległy kapitał a 22.786,79 zł zaległe odsetki kapitałowe i za opóźnienie (por. k. 44-45).

Zgodnie z art. 339 § 1 i 2 k.p.c., sąd może wydać wyrok zaoczny na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany w wyznaczonym terminie nie złożył odpowiedzi na pozew (§ 1). W przypadku, o którym mowa w § 1, przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o faktach zawarte w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed posiedzeniem, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (§ 2).

Sąd dokonał ustaleń na podstawie faktów przytoczonych przez powoda, gdyż nie budziły wątpliwości. Przy czym w ramach podstawy faktycznej powództwa Sąd uwzględnił również fakty, które wprawdzie nie zostały wprost powołane w uzasadnieniu pozwu, ale wynikały z dokumentów i kopii dokumentów, które powód dołączył do pozwu. Niewątpliwie bowiem rolą tych dokumentów i kopii było uszczegółowienie podstawy faktycznej podanej w uzasadnieniu pozwu.

Zaznaczyć trzeba, że w swoich ustaleniach Sąd uwzględnił tylko twierdzenia powoda o faktach, a nie jego wnioski co do stanu prawnego, które z tych faktów wyciągał. Dlatego Sąd ustalił, że powód złożył pozwanemu oświadczenie o wypowiedzeniu umowy pożyczki, co jednak nie oznaczało przyjęcia, że wypowiedzenie to było prawnie skuteczne.

Sąd zważył, co następuje:

Zasadność powództw nie budziła wątpliwości w zakresie kwoty 34.042,18 zł z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie od kwoty 11.256,39 zł od dnia 4 lipca 2023 r. do dnia zapłaty. Natomiast w pozostałej części było ono nieuzasadnione, gdyż opierało się na błędnym założeniu, że doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy pożyczki.

Wypowiedzenie umowy pożyczki zawartej przez bank z konsumentem - pożyczkobiorcą i opiewającej na wysoką kwotę jest z reguły bardzo dotkliwe dla konsumenta, dlatego skorzystanie z niego może nastąpić tylko po wyczerpaniu przewidzianych w ustawie i umowie środków mniej dolegliwych, np. odpowiednich wezwań (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2015 r., V CSK 698/14, nie publ., dostępny w zbiorze Legalis). Decyzja banku o wypowiedzeniu umowy, pomimo nieszczęścia działań upominawczych przewidzianych w postanowieniach umowy lub przepisach prawa, stanowi rażące ich naruszenie i godzi w interes konsumenta, co uzasadnia uznanie wypowiedzenia za nieskuteczne (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2016 r., II CSK 750/15, nie publ., dostępny w zbiorze Legalis i z 18 czerwca 2021 r., IV CSKP 92/21, OSNC 2022/1/9).

Za równoznaczną z nieszczęciem przed wypowiedzeniem umowy działań upominawczych należy uznać sytuację, gdy działania takie wprawdzie wszczęto, ale przeprowadzono je w sposób niezgodny z wymogami prawa. Przeciwnie stanowisko prowadziło do niedających się zaakceptować skutków. Instytucje kredytowe mogłyby, ignorując wymogi ustawowe, dowolnie kształtować procedurę upominawczą, bez ponoszenia jakichkolwiek negatywnych konsekwencji.

Zgodnie z art. 75c ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2324 z późn. zm.), jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W ust. 2 artykuł ten przewiduje, że w wezwaniu, o którym mowa w ust. 1, bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia, natomiast w ust. 6, że przepisy te stosuje się odpowiednio do umów pożyczek pieniężnych.

Art. 75c ust. 1 Prawa bankowego nie grzeszy precyzyjnością. Odczytywany dosłownie oznaczałby, że po powstaniu każdej, nawet najmniejszej zaległości bank ma obowiązek wdrażać przewidzianą w nim procedurę upominawczą. Wydaje się to absurdalne. Nie przesądzając jednak tej kwestii, wobec braku takiej potrzeby, wskazać trzeba, że z uwagi na cel normy wynikającej z tego przepisu i jej ewidentnie semiimperatywny charakter, z całą pewnością uznać trzeba, że musi ona być stosowana w każdym przypadku powstania takiego opóźnienia w spłacie, które bank uzna za stanowiące podstawę do wypowiedzenia umowy. Innymi słowy procedura przewidziana w art. 75c Prawa bankowego w każdym przypadku winna poprzedzać wypowiedzenie umowy kredytu lub pożyczki bankowej z powodu zaległości w spłacie.

W związku z powyższym przed wypowiedzeniem pozwanemu umowy pożyczki powód miał obowiązek zastosować procedurę przewidzianą w art. 75c ust 1 i 2 Prawa bankowego. Powód w tym zakresie powołał się na wezwanie do zapłaty z 27 lipca 2022 r. Jednakże jego treść nie odpowiada wymogom ustawy, gdyż na zapłatę zadłużenia został w nim wyznaczony termin 14 dni, co nie wypełniało wymogu wyznaczenia terminu nie krótszego niż 14 dni roboczych, o którym mowa w ustawie. Jak powiedziano, powód miał obowiązek ścisłego przestrzegania wszystkich postanowień ustawy, których celem było zapewnienie pozwanemu jako konsumentowi minimalnego poziomu ochrony. Ewidentne naruszenie jednego z nich powodowało, że wypowiedzenie umowy było nieskuteczne.

W konsekwencji nieskuteczności wypowiedzenia umowy w chwili wyrokowania roszczenie powoda było wymagalne tylko w zakresie tych niezapłaconych rat kredytu, których termin płatności minął przed dniem wyrokowania oraz należnych do tego dnia odsetek liczonych tak, jakby umowa nie została wypowiedziana.

Na podstawie twierdzeń powoda zostało ustalone, że zadłużenie pozwanego z tytułu wymagalnych rat i odsetek na dzień 3 lipca 2023 r. wynosiło 34.042,18 zł, z czego 11.256,39 zł stanowił zaległy kapitał a 22.786,79 zł zaległe odsetki kapitałowe i za opóźnienie. W związku z tym, że powód w pozwie domagał się odsetek za opóźnienie tylko od kapitału, powództwo podlegało uwzględnieniu w zakresie 34.042,18 zł i umownych odsetek maksymalnych za opóźnienie od 11.256,39 zł od dnia 4 lipca 2023 r. (art. 321 § 1 k.p.c.).

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 100 k.p.c., stosunkowo je rozdzielając. Powód wygrał proces w 8 % (11.256,39 zł ze 135.098,16 zł). Poniósł jego koszty w postaci: opłaty od pozwu 6.755 zł, opłaty skarbowej od pełnomocnictwa 17 zł i kosztów pełnomocnictw notarialnych 5,54 zł, czyli łącznie 6.777,54 zł. Skoro powód wygrał proces w 8 %, to w takim stopniu pozwanego obciążały jego koszty. 8 % z 6.777,54 zł stanowi 542,20 zł i taką kwotę Sąd zasądził z odsetkami przewidzianymi w art. 98¹ § 1 k.p.c.

Sąd nadał wyrokowi w części zasądzającej klauzulę natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c.

SSO Marcin Garcia Fernandez